

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)

НАКАЗ

15 січнє 2025 р. Запоріжжя

№ 15-А

Про затвердження інструкцій
з охорони праці
в НУ «Запорізька політехніка»

На виконання вимог «Положення про розробку інструкцій з охорони праці» затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29 січня 1998 року № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 квітня 1998 року за № 226/2666, «Положення про організацію роботи з ОП та БЖД учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом МОНУ від 26.12.2017 р., № 1669, Положення № 5-ОП «Про розробку інструкцій з охорони праці в НУ «Запорізька політехніка» затвердженого наказом ректора від 29.07.24 р., № 142-А.,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкції з охорони праці:

1.1 Кафедра Технологій авіаційних двигунів

- Інструкція з охорони праці № 503-ОП для викладачів кафедри ТАД;
- Інструкція з охорони праці № 504-ОП для співробітників кафедри ТАД;
- Інструкція з охорони праці № 505-ОП при виконанні в комп'ютерному класі кафедри ТАД;
- Інструкція з охорони праці № 506-ОП при виконанні робіт в навчальній лабораторії двигунів та літаків кафедри ТАД;
- Інструкція з охорони праці № 507-ОП при виконанні робіт в лабораторії новітніх технологій та комп'ютерного проектування кафедри ТАД.

2. Начальнику ІОЦ Андрію САВЧУКУ розмістити цей наказ в розділі «Охорона праці».

Т. в. о ректора

Валерій НАУМИК

ПОГОДЖЕНО:

Проректор АГР

Микола ЧЕЧЕЛЬ
2025р.

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ
2025р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 503

ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

кафедри Технології авіаційних двигунів

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ ректора
НУ «Запорізька політехніка
від 10.01.2025 року

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 503
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ**
Кафедри Технології авіаційних двигунів

1 . ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для викладачів кафедри технології авіаційних двигунів (вимоги охорони праці для викладачів окремих кафедр, де в цьому є необхідність, а також для окремих видів робіт (занять) приведені в призначених для них інструкціях.

1.2. Вимоги даної інструкції є обов'язковими для дотримання викладача кафедри технології авіаційних двигунів. Невиконання вимог даної інструкції розглядається як порушення виробничої, учебової дисциплін і правил внутрішнього розпорядку співробітників НУ «Запорізька політехніка», за що винні викладачі притягаються до дисциплінарної, адміністративної та матеріальної відповідальності у відповідності до законодавства України.

1.3. Вимоги до викладачів:

- до роботи викладачами допускаються чоловіки та жінки, що мають
- відповідну вищу освіту;
- на робочому місці викладач повинен проходити первинний інструктаж і проходить навчання з охорони праці в відповідності до «Положення З-ОП про проведення навчання і перевірку знань, інструктажів з питань охорони праці та

безпеки життєдіяльності працівників та здобувачів освіти в НУ «Запорізька політехніка» від 31.12.2021 р. № 270 –А, що діє університеті;

повторний інструктаж з охорони праці на робочому місці викладач повинен проходити 1 раз в 6 місяців; Крім того, при необхідності з викладачами проводяться інструктажі;

позаплановий, по розпорядженню або наказу служби ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО;

- цільовий, коли виконуються роботи, безпосередньо не зв'язані з обов'язками по спеціальності (професії).

Первинний, повторний, цільовий та позаплановий інструктажі з викладачами проводять завідувачі кафедрами. Результати проведеного інструктажу записуються в «Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці для працівників».

1.4. Завідувач кафедри зобов'язаний:

- ознайомити викладача з посадовими обов'язками ;
- показати йому робоче місце.

1.5. Викладач зобов'язаний :

виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;

- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією.

1.6. Про кожний нещасний випадок (травма виробнича, аварія) потерпілий або очевидець повинен негайно повідомити свого завідувача кафедри, а потім службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО.

1.7. Бути надзвичайно уважними при пересуванні як в межах університету так і за його межами.

1.8. При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розміщувати квіти в верхній частині вікон.

1.9. Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці.

1.10 Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення не є обладнане).

2.2. Підготовити робоче місце до. Роботи, провітрити приміщення.

2.3. Перевірити :

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів ;

відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання ;

Наявність первинних засобів пожежогасіння .

2.4. Про всі виявлені недоліки повідомити завідувача кафедри.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщенні передбаченому розкладом занять.

3.3. Забороняється :

- працювати без належного освітленні робочого місця ;
- залишити без нагляду обладнання, що працює ;
- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприводами та електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами, коли це є необхідно для учбового процесу .

Викладачі повинні :

- зберігати чистоту приміщення ;
- знати місце знаходження аптечки ;
- вміти надати першу допомогу.

3.4. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках :

Відчуття дії електричного струму при доторкання до металевих частин обладнання (трубопроводів) ;

Припинення подачі електроенергії , при появі запаху диму та ін.

3.5.В разі, коли працівники залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю, (або керують такими роботами) необхідно зняти предмети, які можуть впасти при переміщенні, і пам'ятами про допустимі норми підняття ваги.

4 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Відключити всі електроспоживачі.

4.2. Привести в порядок робоче місце.

4.3. Перевірити закриття вікон, квартирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.

4.4. Закрити приміщення і при необхідності здати його від охорону.

4.5. В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і т.п. викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно до ситуації, що склалася, не піддаватися паниці.

При аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості відключити, викликати співробітникаремонтної служби університету за номерами №-3-37, 3-57, 2-04, 2-94 та службу охорони та зв'язку 3-10, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей.

При наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загорання і застосувати заходи до ліквідації ждерела. В разі пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету і діятизгідно з «Інструкцією з пожежної безпеки». При пожежі зателефонувати 9-101, 3-10, 3-15. Провести евакуацію студентів в зазначене завідувачем кафедри місце.

В разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу. При необхідності викликати медичну допомогу (9-103), повідомити про випадок завідувача кафедри та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО за телефоном 2-25.

Завідувач кафедри ТАД

Дмитро ПАВЛЕНКО

УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

Декан машинобудівного факультету

Василь ГЛУШКО

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №504
ДЛЯ СПІВРОБІТНИКІВ

кафедри Технології авіаційних двигунів

м. ЗАПОРІЖЖЯ

2025р.

МИНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ ректора
НУ «Запорізька політехніка»
від « 15 » 01 2025 року 15-A

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 504
ДЛЯ СПІВРОБІТНИКІВ

Кафедри технології авіаційних двигунів

1 .ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Даня інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для співробітників кафедри технології авіаційних двигунів (вимоги охорони праці для співробітників кафедри, де в цьому є необхідність, а також для окремих видів робіт (занять) приведені в призначених для них інструкціях.

1.2. Вимоги даної інструкції є обов'язковими для дотримання співробітниками кафедри технології авіаційних двигунів. Невиконання вимог даної інструкції розглядається як порушення виробничої, учебової дисциплін і правил внутрішнього розпорядку працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні співробітники притягаються до дисциплінарної, адміністративної та матеріальної відповідальності у відповідності до законодавства України.

1.3. Вимоги до співробітників

-до роботи співробітниками допускаються чоловіки та жінки, що мають відповідну вищу освіту

-на робочому місці співробітники проходять первинний інструктаж і проходять навчання з охорони праці у відповідності до «Положення про навчання з питань охорони праці», що діє в університеті;

-повторний інструктаж з охорони праці на робочому місці співробітник -- повинен проходити не рідше одного разу на 6 місяців;

-крім того, при необхідності з співробітниками проводяться інструктажі:

-позаплановий (за розпорядженням або наказом служби ЦЗ, П, ТБ,ОП та ВО;

-цільовий (коли виконуються роботи, безпосередньо не пов'язані з обов'язками за спеціальністю).

Первинний, повторний, цільовий та позаплановий інструктажі зі співробітниками проводить завідувач кафедри. Результати проведеного інструктажу відображаються в «Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці « для працівників.

1.4. Забороняється :

- допускати на робоче, учебове місце особу, яка не має відношення до роботи (даного) заняття;

- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади ;

- ремонтувати електроботаднання, електричні прилади і електромережі;

-захарашувати проходи і робочі місця сировиною, матервалами, тарою, будъякою продукцією;

-знаходитись на роботі і виконувати будь яку роботу у нетверезому стані.

Паління в університеті заборонено наказом Міністерства освіти і науки України від 08.11.2004 р. № 855.

1.5. Завідувач кафедри зобов'язаний:

-ознайомити співробітника з посадовими обов'язками;

-показати йому робоче місце.

1.6. Співробітник зобов'язаний:

-виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка» ;

- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією.

1.7. Про кожний нещасний випадок (травма, аварія) потерпілий або очевидець повинні негайно повідомити свого завідувача кафедрою, а потім службу ЦЗП, ТБ,ОП та ВО, зберегти для розслідування обстановки на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не приведе до аварії.

1.8. Бути надзвичайно уважним при пересуванні як в межах університету так і за його межами.

1.9. При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розміщувати квіти в верхній частині вікон.

1.10. Піклуватися при власну безпеку, пам'ятати при особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці.

1.11 Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

2.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення не має обладнання).

2.2. Підготувати робоче місце до роботи, провітрити приміщення.

2.3.Перевірити :

-роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів ;

-відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання ;

- наявність первинних засобів пожежогасіння.

2.4. Про всі виявлені недоліки повідомити завідувача кафедри.

3.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1.Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті

3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим

попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщені передбаченому розкладом занять

3.3. Забороняється :

- працювати без належного освітлення робочого місця ;
- залишити без нагляду обладнання, що працює;
- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами, коли це є необхідно для учебового процесу.

Співробітники повинні :

- зберігати чистоту приміщення ;
- знати місце знаходження аптечки ;
- вміти надати першу допомогу.

3.4. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках :

Відчування дії електроенергії, при появі запаху диму та ін.

3.5. В разі, коли працівники залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю, (або керують такими роботами) необхідно з їх поверхні зняти предмети, які можуть впасти при переміщенні, і пам'ятати про допустимі норми підняття ваги.

4.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Відключити всі електроспоживачі.

4.2.Привести в порядок робоче місце.

4.3. Перевірити закриття вікон, квартирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.

4.4. Закрити приміщення і при необхідності здати його під охорону.

4.5. В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і т.п. викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно до ситуації, що склалася, не піддаватися паниці:

-при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати співробітника ремонтної служби університету за номерами 337, 3-57, 2-04, 2-94 та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО, 3-10, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей;

- при наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загорання і застосувати заходи до ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету і діяти згідно з «Інструкцією з пожарної безпеки». При пожежі зателефонувати 9-101, 3-15

3-10.

-провести евакуацію студентів в зазначене завідувачем кафедри місце.

В разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу. При необхідності викликати швидку медичну допомогу (9-103), повідомити про випадок завідувача кафедри та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО за телефоном 2-25.

Завідувач кафедри ТАД

Дмитро ПАВЛЕНКО

УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЕВ

Декан машинобудівного факультету

Василь ЕЛУШКО

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №505
ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ В КОМП'ЮТЕРНОМУ КЛАСІ
кафедри Технології авіаційних двигунів

м. ЗАПОРІЖЖЯ

2025р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Наказ ректора
НУ«Запорізька політехніка»
«15» 01 2025р., №15-A

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 505
ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ В КОМП'ЮТЕРНОМУ КЛАСІ
кафедри Технології авіаційних двигунів

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Інструкцією розроблено відповідно до Методичних рекомендацій Київського НДІ гігієни праці і профзахворювань для створення сприятливих умов праці користувачів ЕОМ, що працюють із дисплеями, а також Правил охорони праці при експлуатації електронно-обчислювальних машин. Вимоги цієї інструкції поширюються на всі комп'ютерні класи і робочі місця, обладнані персональним ЕОМ в університеті.

1.2 Особи, що працюють у якості користувачів ПЕОМ повинні знати:

- а) інструкцію з протипожежної безпеки;
- б) правила особистої гігієни;

в) правила надання першої медичної допомоги тим хто постраждав від нещасного випадку (у тому числі і при ураженні електричним струмом).

1.3 До самостійної роботи в якості роботи оператора ПЕОМ допускаються особи, пройшли інструктаж з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності. Інструктаж проводить безпосередньо завідувач кафедри. Інструктаж завершується перевіркою знань усним опитуванням, а також перевіркою набутих навичок безпечних прийомів праці.

1.4 Знання перевіряє особа, що проводила інструктаж. Про проведення інструктажу і допуск до роботи особа, що проводила інструктаж, робить записи в журналі. При цьому обов'язків підпис особи, яка інструктується і того, хто її інструктує. Журнали інструктажів повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплени печаткою.

1.5 Користувачі ПЕОМ повинні мати I групу з електробезпеки, а також знання і навички надання першої допомоги при ураженні електричним струмом. Заборонене самостійно скривати блоки ПЕОМ. Здобувачі освіти не

мають першої групи з електробезпеки і користуються ПЕОМ під наглядом викладача, завідувача кафедр.

1.6. При роботі на ПЕОМ можуть викинути такі небезпечні і шкідливі виробничі умови

- небезпечні значення напруги, що живить електроприлади, замикання якої може відбутися через тіло людини у випадку до відкритих струмопровідних частин, або електроустаткування й електродротів із ушкодженою ізоляцією;
- статична електрика на конструктивних елементах пристройів ПЕОМ;
- перенапруження зору при роботі з екранними пристроями (дисплей), особливо при нераціональному розташування екрана відносно очей і ненормальної освітленості робочих поверхонь у зоні відео терміналів (ВДТ);
- наявність позитивних іонів, що виникають внаслідок іонізації повітря елементами високовольтної схеми блоку живлення відеотермінала;

-рентгенівське, радіочастотне, інфрачервоне випромінювання ю

1.7. Безпека користувача при експлуатації пристройів ПЕОМ і зниження рівня впливу несприятливих умов до струмопровідних частин :

- а) захистом від можливого дотику до струмопровідних частин ;
- б) застосування пристройів ПЕОМ;
- в) раціональним розташуванням відеомоніторів відносно джерел освітленості (як штучних, так і природних);
- г) провітрюванням приміщень і щоденного вологого прибирання приміщень;
- д) навчанням працівника правилами безпечної роботи з відеотерміналом ПЕОМ;
- е) неухильним дотримуванням заходів безпеки, викладених у наступних пунктах цієї інструкції.

1.8. Приміщення з ПЕОМ повинні мати сонцезахисні пристрой для зниження перепадів яскравостей між природним світлом і екранами моніторів. Всі оздоблювальні матеріали приміщень повинні бути матовими (напівавтоматовими).

1.9. Найбільшу небезпеку при роботі дисплея мають низькочастотні електромагнітні поля, утворювані рядковим трансформатором. Для зниження впливу електромагнітного поля необхідно :

- а) користувачу перебувати не біжче 0,5 м від екрана власного дисплея і не біжче 1,2 м від задніх стінок інших дисплеїв;
- б)у приміщеннях із дисплеями проводити щоденне вологе прибирання і не рідше одного разу за зміну витирати екран.

1.10. Робоче місце користувача ПЕОМ повинно бути обладнане з урахуванням вимогб

- а) конструкція робочих меблів повинна забезпечувати можливість індивідуального регулювання відповідно до росту працівника і створювати зручну позу ;
- б)часто використовувати предмети праці й органи керування повинні знаходитися в оптимальній робочий зоні;
- в) під стільницею робочого столу повинен бути вільний простір для ніг із розмірами по висоті не менше 600 мм, по ширині -500 мм, по глибині – 650 мм;
- г) на поверхні робочого столу для документів рекомендується мати спеціальну підставку відстань якої від очей повинна бути аналогічною відстані від очей до клавіатури, що дозволяє знижувати зорову втому;
- д) поверхня сидіння і спинки повинні бути напівм'якими із покриттям що не ковзає, не електризується і добре пропускає повітря.

1.11. Монітори ПЕОМ повинні розташовуватись на відстані не менше 1 м відсутні і не менш 1.5 між собою. Забороняється розташування моніторів екранами один до другого.

1.12 На одного працюючого з ПЕОМ повинно припадати не менше 6,0 кв. м. площини і неменше 19,5 куб м. об'єму робочого приміщення.

1.13.Система освітлення може бути загального або локального переважно відбитого або розсіянного світlorозподілу. Розташування джерел світла повинне виключати попадання в очі прямого світла.

1.14. Електропостачання повинно здійснюватися через окреме розведення й окремий контур робочого заземлення. Електророзетки і вилка повинні бути тільки трьоkontактні.

1.15. Забороняється експлуатація ПЕОМ без заземлення і при наявності вологи на елементах устаткування.

1.16. Користувач ПЕОМ зобов'язаний :

- а) виконувати тільки доручення керівником роботи ;
- б) виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку підрозділу і повсякденні вказівки керівника роботи;
- в) пам'ятати про особисту відповідальність за дотримування правил охорони праці і безпеки співробітників;
- г) помітивши порушення інструкції іншими робітниками або небезпеку для навколошнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітника і повідомити свого керівника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;
- д) протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце, не захаращувати його і проходи до нього;

ж) знати місце розташування засобів пожежогасіння на робочому місці і вміти користуватись ними, знати місця збереження медикаментів.

1.17. Користувачу ПЕОМ забороняється :

- а) виконувати розпорядження адміністрації, якщо воно суперечить правилам охорони праці і може призвести до нещасного випадку;
- б) вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) устаткування і механізми, робота на яких не доручена;
- в) відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших ;
- г) працювати на несправному устаткуванні ;
- д) торкатися частин механізмів, що перебувають у русі, торкатися до струмопровідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем ,наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

1.18. За невиконання вимог, що містяться в цій інструкції, винні залишаються до адміністративної, дисциплінарної відповідальності у встановленому законодавством порядку в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Оглянути робоче місце. Упорядкувати робоче місце, переконавшись, що на робочому місці відсутні предмети, всі пристрої і блоки ПЕОМ під'єднані до системного блоку за допомогою роз'ємів кабелів відповідно до монтажної схеми.

2.2. Перевірити :

- справність роз'ємів кабелів, електрорживлення і блоків пристройів;
- відсутність зламів і ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;
- відсутність відкритих струмоведучих частин в пристроях ПЕОМ
- відсутність вологи на елементах у всіх пристроях.

2.3. Підготувати робоче місце для роботи з пристроями типу «Дисплей»:

розташувати крісло так, щоб відстань до екрана була 400-800 мм;

- вжити заходів, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не падало на екрани приладів;
- після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контрастність монітора, мерехтіння екрана не допускається;
- при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування, або засіб освітлення приміщення.

2.4. Протерти злегка зволоженою серветкою (із бязі, або марлі), клавіатуру (для зниження рівня статичної електрики), зовнішньої поверхні екрана дисплея.

3.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

- 3.1. Перед вмиканням штепсельної вилки кабелю електроживлення в розетку 220V переконатися в положенні «виключено» , а корпуси пристройів заземлені (зануленні).
- 3.2. Після підключення пристройів ПЕОМ до електромережі встановити яскравість і фокус зображення на екран ручками регулювання відповідно до особливостей свого зору.
- 3.3. Забороняється залишати своє робоче місце без відома керівника робіт.
- 3.4. Забороняється залишати ПЕОМ під напругою без нагляду, за винятком працюючого в автоматичному режимі устаткування.
- 3.5. Забороняється від'єднання (приєднання) будь-яких пристройів і кабелів ПЕОМ увімкнутому в електромережу комп'ютері.
- 3.6. Подавати напругу на пристрой й окремі блоки ПЕОМ тільки після ретельної перевірки надійності кріплення провідників заземлення (занулення),справності кабелів і роз'ємів в мережі електроживлення.
- 3.7. Вимкнути ВТ (відеотермінал) і повідомити про несправність, якщо при його ввімкненні на екрані ВТ не з'являється ніяка інформація (екран порожній),або в центрі екрана висвічується яскрава біла смуга.
- 3.8. При виявленні запаху гару в пристроях ПЕОМ негайно вимкнути апаратуру у друге не включати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПЕОМ.
- 3.9. Режим праці і відпочинку користувачів (операторів), безпосередньо працюючих із ВТ, повинен залежати від характеру виконуваної роботи : при введені даних, редактуванні програм, читанні інформації з екрану, безупинна тривалість роботи з ВТ не повинна перевищувати 4 години при 8-годинному робочому дні. Щогодини необхідно проводити перерву на 5-10 хвилин, а через 2 години – на 15 хвилин.
- 3.10. Кількість мікропауз (тривалістю до 1 хвилини) регулюється індивідуально.
- 3.11. Кількість оброблюваних символів в (або знаків на ВТ) не повиннапревищувати30 тисяч за 4 години роботи.
- 3.12.Форми й зміст перерв можуть бути різні :виконання альтернативної допоміжної роботи, проведення гімнастики для очей, загальної гімнастики тощо.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1. Встановити у положення «Виключено» всі вимикачі пристройів, з якими ви працювали .
- 4.2. Зробити вологе прибирання робочого місця. Витирання пилюки з апаратури робити при вимкненому електроживленні.
- 4.3. Про всі несправності, виявлені під час роботи і про заходи щодо їх усування доповісти керівнику робіт.
- 4.4. Виключити загальний вимикач електроживлення всіх робочих місць.
- 4.5. Виключити світло на робочому місці й у приміщенні.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1. При виявленні запаху гару в пристроях ПЕОМ припинити роботу, вимкнути апаратуру. Повторно не вмикати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПЕОМ. При пожежі негайно викликати пожежно-рятувальний підрозділ по телефону «9-101»та чергового по університету за телефоном «3-10» або 764-19-21.
- 5.2. Покинути небезпечну зону і вживати заходи щодо попередження подальшого розвитку аварії (вимкнути електроенергію шляхом вимикання загального рубильника або пакетного вимикача на електроощити приміщення. А у випадку пожежі – і приточно-витяжну вентиляцію.
- 5.3. Повідомити про те, що трапилося свого завідувача кафедри.
- 5.4. При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травмування, або сам постраждалий зобов'язаний сповістити про безпосередньо керівника і вжити заходи щодо надання першої медичної допомоги постраждалим. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травмування. Якщо це не загрожує життю, або здоров'ю інших людей і не призведе до більш тяжких наслідків.
- 5.5. При нещасних випадках надати таку долікарську допомогу постраждалим:
  - при ураженні електричнім струмом , якщо постраждалий дихає рідко і судорожно, або у нього відсутні ознаки життя (не прослуховується дихання, немає пульсу, розширені зіниці очей) робить штучне дихання «рот в рот» і непрямий масаж серця (при цьому необхідно організувати виклик швидкої допомоги). При пораненні накладіть стерильну пов'язку;
  - при кровотечі рану закрійте стерильною пов'язку і тримайте у такому стані 3-5 хвилин. Якщо кровотеча припиниться пов'язку закріпіть

бинтом;= при переломах, ударах, вивихах і розтягуваннях забезпечте спокійне і зручне положення ушкодженої частини тіла. У всіх випадках після надання першої допомоги постраждалому ви кличте лікаря по тел .9-103.

Зав. каф. ТАД

Дмитро ПАВЛЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

Декан машинобудівного факультету

Василь ГЛУШКО

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 506

ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ У ЛАБОРАТОРІЇ ДВИГУНІВ ТА ЛІТАКІВ

кафедри Технології авіаційних двигунів

м. ЗАПОРІЖЖЯ

2025р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ ректора
НУ «Запорізька політехніка» № 15-1
від 15 01 2025 року

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 506
ДЛЯ ВИКОНАННЯ РОБІТ У ЛАБОРАТОРІЇ ДВИГУНІВ ТА ЛІТАКІВ
Кафедри технології авіаційних двигунів

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕНЯ

Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для викладачів кафедри технології авіаційних двигунів. ВИМОГИ ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ ОКРЕМИХ КАФЕДР, ДЕ В ЦЬОМУ є НЕОБХІДНІСТЬ, А ТАКОЖ ДЛЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ РОБІТ (ЗАНЯТЬ), ПРИВЕДЕНІ В ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ НІХ ІНСТРУКЦІЯХ.

1.1. Вимоги даної інструкції є обов'язковими для дотримання викладачами і співробітниками кафедри Технології авіаційних двигунів.

1.2. Невиконання вимог даної інструкції розглядається як порушення виробничої, учебової дисциплін і правил внутрішнього розпорядку працівників НУ «Запорізька політехніка» за що винні притягуються до дисциплінарної, адміністративної та матеріальної відповідальності у відповідності до законодавства України.

1.3. До роботи в лабораторіях допускаються :

- співробітники кафедри, які ознайомились з правилами внутрішнього розпорядку : пройшли медичний огляд, первинний, повторний інструктажі з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності ; вивчили правила надання першої (медичної) допомоги тим, хто постраждав від нещасного випадку, та конструктивні особливості приладів і обладнання. Інструктаж проводить безпосередньо керівник робіт. Інструктаж завершується перевіркою знань усним опитуванням в «Журналі реєстрації з питань охорони праці на робочому

місці для працівників» робиться запис про проведення інструктажу з підписами осіб, яких інструктували і особи, яка проводила інструктаж;

-здобувачі освіти, що вивчили правила безпечної роботи, пройшли відповідний інструктаж з неодмінним особистим підписом в «Журналі реєстрація інструктажів питань охорони праці на робочому місці для працівників під керівництвом співробітника кафедри.

1.4. Допуск здобувачів освіти до роботи здійснюється керівником занять після того, як він з'ясував рівень знань здобувачів освіти з методики проведення лабораторної та інших робіт.

1.5. Особи, що працюють в лабораторії зобов'язані :

Виконувати тільки доручену їм керівником роботу;

Турбуватись про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності співробітників, за невиконання цих правил винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної відповідальності у встановленому законодавством порядком в залежності від характеру порушені їхніх наслідків

- помітивши порушення інструкції іншими робітниками чи здобувачами освіти або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітників чи здобувачів освіти зав. кафедри про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;

- протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце ;

Знати місця розташування засобів пожежегасіння та збереження медикаментів на робочому місці і вміти користуватись ними (ауд. 15в).

1.6. Особам, які працюють в лабораторії, забороняється:

- вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) прилади та обладнання, робота на яких не доречна;

- відволікатися сторонніми справами і розмовами відволікаючи інших;

- торкатися до струмопровідних частин, електричних дротів, кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

1.7. Працівники та здобувачи освіти повинні своєчасно приходити до занять в години, передбачені розкладом, а під час виконання лабораторних робіт повинні знаходитись на своїх робочих місцях.

1.8. Особи, які не виконують вимоги цієї інструкції, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством і правилами внутрішнього розпорядку. Вони повинні турбуватись при власну безпеку, пам'ятати про власну відповідальність за невиконання з охорони праці.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. При підготовці робочих місць в лабораторіях, яка повинна здійснюватись з урахуванням вимог санітарно- медичних норм розподільні щити повинні бути вимкненими.

2.2. Перевірка працездатності обладнання в лабораторіях для безпечної використання повинна здійснюватись допоміжним персоналом кафедри систематично.

2.3. При виявленні навчально-допоміжним персоналом пошкодження електрообладнання, пристройів. Пристосувань, засобів захисту тощо, необхідно повідомити завідуючого лабораторією та завідувача кафедри. Робочі місця не слід захаращувати сторонніми речами, а проходи стільцями.

2.4. Вимірювальні прилади, машини та апарати необхідно розташувати таким чином, щоб при управлінні і при виконанні замірів була виключена можливість випадкового торкання до оголених струмоведучих частин, а також щоб було зручно керувати рукоятками апаратів і проводити спостереження.

2.5. Здобувачі освіти перед початком роботи в лабораторії повинні :

- вивчити Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт « і "Правила користування вимірювальними приладами ";
- вивчити засоби захисту від уражень електричним струмом, вміти ними користуватись і знати місце їх розташування;
- ознайомитись з робочим місцем ;
- переконатись у справності світлової сигналізації
- пройти інструктаж з охорони праці і техніки безпеки у викладача і розписатись в «Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці для працівників:

3.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОННЯ РОБІТ

3.1. Під час виконання роботи здобувачам освіти забороняється порушувати самим і зупиняти інших порушників правил безпеки.

3.2. Не вмикати,не вимикати без дозволу керівника робіт перемикачі та інше обладнання.

3.3. Негайно доповідати керівнику робіт при помічені несправності або ушкодження.

3.4. Не ходити без потреби по аудиторіях, не відволікати працюючих без крайньої необхідності , не залишати без уваги свою роботу.

3.5. При роботі в аудиторіях додержуватись заходів протипожежної безпеки.

3.6. При виконанні робіт необхідно дбайливо відноситись до обладнання.

3.7. В разі вчинення нещасного випадку необхідно швидко надати потерпілому першу допомогу і сповістити про це завідувача кафедрою. За необхідністю зателефонувати до першої медичної допомоги за тел. 9-103.

3.8. Перед закінченням роботи необхідно провести послідовно підготовчі операції по вимкненню обладнання та електричної мережі.

4.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Після закінчення виконання лабораторної роботи здобувач освіти повідомляє про це викладача, одержує від нього дозвіл на припинення роботи.

4.2. Відключити всі електроспоживачи.

4.3. Привести в порядок робоче місце.

4.4. Перевірити закриття вікон, квартирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.

4.5. В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

5.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і т.п. викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно до інструкції, що склалася, не піддаватися паніці.:

- при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання необхідно при можливості відключити, викликати співробітника ремонтної служби університету за номерами 3-37,3-57, 2-04, 2-94та служби охорони та зв'зку 310,3-15 застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей.

При наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загорання і застосувати заходи до ліквідації джерела. В разу виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри. Чергову службу університету і діяти згідно з «Інструкцією з пожежної безпеки». При пожежі зателефонувати 9-101, 3-10. Провести евакуацію студентів в зазначене завідувачем місце.

У всіх без винятку випадках необхідно негайно припинити всі роботи, почати усувати причини їх виникнення передбаченими засобами. Усі необхідні вимкнення, перемикання та інші роботи вести у суворій відповідальності з інструкціями по експлуатації. Наслідки аварійних ситуацій повинні усуватись силами допоміжного персоналу і тільки в окремих випадках спеціалізованими бригадами.

В разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу, при пораненні накласти стерильну пов'язку, при кровотечі рану закрити стерильною пов'язкою та тримати в такому стані 3-5 хвилин. Якщо кровотеча припинилась пов'язку закріпити бинтом. При необхідності викликати швидку

медичну допомогу (9-103), повідомити про випадок завідувача кафедри та службу ЦЗ,П,ТБ,ОП та ВО за телефоном : 225

Завідувач кафедри ТАД

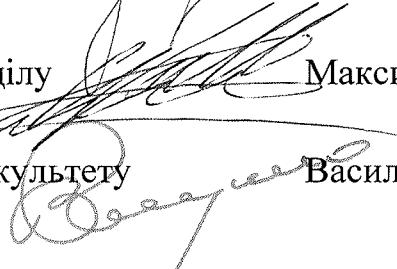
 Дмитро ПАВЛЕНКО

УЗГОДЖЕНО:

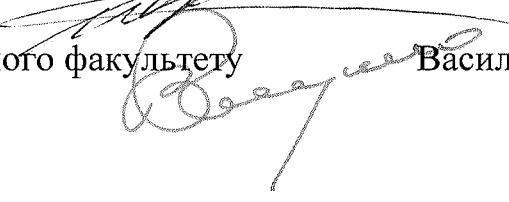
Провідний інженер з ОП

 Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

 Максим ДЄСВ

Декан машинобудівного факультету

 Василь ГЛУШКО

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ №507

**ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ У ЛАБОРАТОРІЇ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
КОМП'ЮТЕРНОГО ПРОЕКТУВАННЯ**

кафедри Технології авіаційних двигунів

м. ЗАПОРІЖЖЯ

2025р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ ректора
НУ «Запорізька політехніка» № 15-A
від 15 01 2025 року

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 507
ДЛЯ ВИКОНАННЯ РОБІТ В ЛАБОРАТОРІЇ
НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА КОМПЮТЕРНОГО ПРОЕКТУВАННЯ
Кафедри Технологій авіаційних двигунів

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для викладачів і співробітників кафедри технологій авіаційних двигунів (вимоги охорони праці для викладачів окремих кафедр, де в цьому є необхідність, а також для окремих видів робіт (занять) приведені в призначених для них інструкціях.

1.1 .Вимоги даної інструкції є обов'язковими для отримання викладачами і співробітниками кафедри технологій авіаційних двигунів.

1.2.Невиконання вимог даної інструкції розглядається як порушення виробничої, учебової дисциплін і правил внутрішнього розпорядку працівників НУ «Запорізька політехніка» за що винні притягуються до дисциплінарної, адміністративної та матеріальної відповідальності у відповідності до законодавства України.

До роботи в лабораторіях допускаються:

- співробітники кафедри, які ознайомились з правилами внутрішнього розпорядку: пройшли медичний огляд, первинний, повторний інструктажі з питань охорони праці та безпеки життедіяльності; вивчили правила надання першої (медичної) допомоги тим, хто постраждав від нещасного випадку, та конструктивні особливості приладів і обладнання. Інструктаж проводить безпосередньо керівник робіт. Інструктаж завершується перевіркою знань

усним опитуванням. В «Журналі інструктажів з питань охорони праці на робочому місці для працівників» робиться запис про проведені інструктажу з підписами осіб, в яких інструктували і особи, яка проводила інструктаж; -здобувачі освіти, що вивчили правила безпечної роботи, пройшли відповідний інструктаж з неодмінним особистим підписом в журналі реєстрації «Інструктаж з питань охорони праці на робочому місці для працівників» і під керівництвом співробітника кафедри.

1.4. Допуск здобувачів освіти до роботи здійснюється керівником занять після того, як він з'ясував рівень знань здобувачів освіти з методики проведення лабораторної та інших робіт.

1.5. Особи, що працюють в лабораторії зобов'язані:

-виконувати тільки доручену їм керівником роботу ; турбуватись про власну безпеку, пам'ятати про особисту від повільність за дотримання правил з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності співробітників, за невиконання цих правил винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної відповідальності у встановленому законодавством порядком в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків ;

- помітивши порушення інструкції іншими робітниками чи здобувачами освіти або небезпеку для навколошнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітників и здобувачів освіти і повідомити завідуючого кафедри про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;
- протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце;
- знати місця розташування засобів пожежегасіння та збереження медикаментів на робочому місці і вміти користуватись ними (ауд.15в).

1.6. Особам, які працюють в лабораторії, забороняється :

вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) прилади та обладнання, робота на яких не доречна;

- відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших;
- працювати на несправних приладах та обладнанні;
- торкатися до струмопровідних частин електричних дротів, кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

1.7. Працівника та здобувати освіти повинні своєчасно приходити до занять в години, передбачені розкладом, а під час виконання лабораторних робіт повинні знаходитись на своїх робочих місцях.

1.8. Особи, які не виконують вимоги цієї інструкції, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством і правилами внутрішнього розпорядку. Вони повинні турбуватись про власну безпеку, пам'ятати про власну відповідальність за невиконання з охорони праці.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 2.1. При підготовці робочих місць в лабораторії, яка повинна здійснюватись з урахуванням вимог санітарно медичних норм, розподільні щити повинні бути вимкненими.
- 2.2. перевірка працездатності обладнання в лабораторіях для безпечної використання повинна здійснюватись допоміжним персоналом кафедри систематично.
- 2.3. При виявленні навчально-допоміжним персоналом пошкодження електрообладнання пристрій пристосувань, засобів захисту тощо, необхідно повідомити завідувача кафедри. Робочі місця не слід захаращувати сторонніми речами, а проходи – стільцями.
- 2.4. Вимірювальні прилади, машини та апарати необхідно розташувати таким чином, щоб при управлінні і при виконанні замірів була виключена можливість випадкового торкання до оголених струмоведучих частин, а також щоб було зручно керувати рукоятками апаратів і проводити спостереження.
- 2.5. Здобувачі освіти перед початком роботи в лабораторіях повинні :
- вивчити «Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт» і «Правила користування вимірювальними приладами»;
  - пройти інструктаж з охорони праці і техніки безпеки у викладачів і розписатись в «Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів освіти»;
  - вивчити засоби захисту від уражень електричним струмом, вміти ними користуватись і знати місце їх розташування ;
  - ознайомитись з робочим місцем;
  - переконатись у справності світлової сигналізації.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

- 3.1. Під час виконання роботи здобувачам освіти забороняється порушувати самим і зупиняти інших порушників правил безпеки.
- 3.2. Не вмикати, не вимикати без дозволу керівника робіт перемикачі та інше обладнання
- 3.3. Негайно одповідати керівнику робіт про помічені несправності або ушкодження.
- 3.4. Не ходити без потреби по аудиторіях, не відволікати працюючих без крайньої необхідності, не залишати без уваги свою роботу.
- 3.5. При роботі в аудиторіях додержуватись заходів протипожежної безпеки.
- 3.6. При виконанні робіт необхідно дбайливо відноситись до обладнання.

3.7. В разі вчинення нещасного випадку необхідно швидко надати потерпілому першу допомогу і сповістити про це завідувача кафедрою. За необхідності зателефонувати до першої медичної допомоги за тел. (-103).

3.8. Перед закінченням роботи необхідно провести послідовно-підготовчі операції по вимкненню обладнання та електричної мережі.

4.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Після закінчення виконання лабораторної роботи здобувач освіти повідомляє про це викладача, одержує від нього дозвіл на припинення роботи.

4.2. Відключити всі електроспоживачі.

4.3. Привести в порядок робоче місце.

4.4. Перевірити закриття вікон, квартирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.

4.5. Закрити приміщення і при необхідності здати під охорону.

4.6. В разу виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

5.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і т.п. викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно до ситуації, що склалася, не піддаватися паніці.:

- при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати співробітника ремонтної служби університету за номерами 337, 37, 2-04, 2-94 та відділ охорони 3-10, 3-15 застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей.

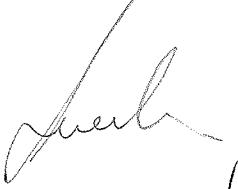
При наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загорання і застосувати заходи до ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету і діяти згідно з «Інструкцією з пожежної безпеки». При пожежі зателефонувати 9-101, 3-10. Провести евакуацію студентів в зазначене завідувачем кафедри місце.

У всіх без винятку випадках необхідно припинити всі роботи. Почати усувати причини їх виникнення передбаченими засобами. Усі необхідні вимкнення, перемикання та інші роботи вести у суворій відповідальності з інструкціями по експлуатації. Наслідки аварійних ситуацій повинні усуватись силами допоміжного персоналу і тільки в окремих випадках спеціалізованими бригадами.

В разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу. При пораненні накласти стерильну пов'язку, при кровотечі рану закрити стерильною пов'язкою та тримати в такому стані 3-5 хвилин. Якщо кровотеча

припинилась, пов'язку закріпити бинтом. При необхідності викликати швидку медичну допомогу (9103), повідомити про випадок завідувача кафедри та службу ЦЗ,П,ТБ,ОП та ВО за телефоном 2 25.

Завідувач кафедри ТАД

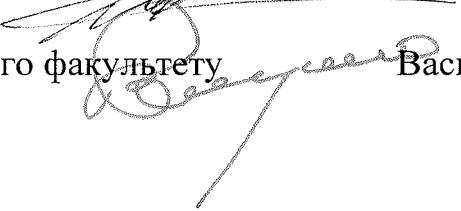

Дмитро ПАВЛЕНКО

УЗГОДЖЕНО :

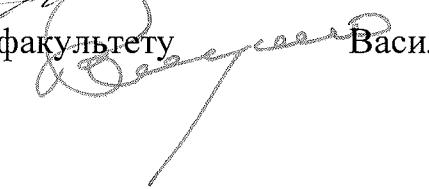
Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

Декан машинобудівного факультету

Василь ГЛУШКО